

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนบ้านนาดี หมู่ที่ 1 ตำบลหนองระฆัง
อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์

Political Participation of the People at Ban Nadi Village No. 1 Nong Rakhang
Subdistrict, Sanom District, Surin Province

ณภัทร แผ่นจันทร์¹, สุรเกียรติ์ เงามาม², ปนัดดา สร้อยดอก³, ชลิดา ทองแสง^{4*},
และ สมรักษ์ อรุณรุ่งวัฒนา⁵

Napat Paenjan¹, Surakiat Ngaongam², Panadda Soidok³, Chalida Thongsang^{4*},
and Somrak Arunrungwattana⁵

¹บ้านตาเมิน ตำบลราม อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์; Ban Ta Men, Ram Subdistrict, Mueang Surin District, Surin Province, Thailand.

²บ้านนาดี ตำบลหนองระฆัง อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์; Baan Nadi Nong Rabell Subdistrict, Sanom District, Surin Province, Thailand.

³บ้านทัพกระบือ ตำบลสำโรง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์; Ban Tapkrabu, Samrong Subdistrict, Mueang Surin District, Surin Province, Thailand.

⁴บ้านตากวน ตำบลลุ่มระวี อำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์; Ban Ta Kuan Lum Rawi Subdistrict, Chom Phra District, Surin Province, Thailand.

⁵บ้านหนองกรวด ตำบลสะกาด อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์; Ban Nong Krut, Sakat Subdistrict, Sangkha District, Surin Province, Thailand.

*Corresponding Author; e-mail : chonlada031248@gmail.com

DOI : 10.14456/ajfld.2025.2

Received : November 13, 2024; Revised : November 29, 2024; Accepted : December 5, 2024

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน บ้านนาดี หมู่ที่ 1 ตำบลหนองระฆัง อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์ 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน บ้านนาดี หมู่ที่ 1 ตำบลหนองระฆัง อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์ และ 3) นำเสนอแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนบ้านนาดี หมู่ที่ 1 ตำบลหนองระฆัง อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์ โดยใช้รูปแบบวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนบ้านนาดี หมู่ที่ 1 ตำบลหนองระฆัง อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 246 คน คัดเลือกด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.848 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t (t-test) ค่า F (One-way ANOVA) กรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบรายคู่ด้วยวิธี ของ Fisher's (Least Significance Difference : LSD) และ คำนัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ กำหนดไว้ที่ระดับ .05

ผลการวิจัย พบว่า 1. ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน บ้านนาดี ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 59.3 ส่วนใหญ่มีอายุ 61 ปีขึ้นไป จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 34.6 ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 141 คน คิด

Citation : Paenjan, N., Ngaongam, S., Soidok, P., Thongsang, C., Arunrungwattana, S., (2025). Political participation of the people at Ban Nadi Village No. 1 Nong Rakhang Subdistrict, Sanom District, Surin Province. *Administrative Journal for Local Development*, 4(1), 11–26. <https://doi.org/10.14456/ajfld.2025.2>

เป็นร้อยละ 57.3 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 59.8 และส่วนใหญ่รายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 55.7 ตามลำดับ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนบ้านนาดี โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 0.470) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ด้าน และมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 2 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.375) ด้านการให้ข้อมูลและรับข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ($\bar{X} = 3.17$, S.D. = 0.783) และ ด้านการแสดงความสนใจทางการเมือง ($\bar{X} = 2.62$, S.D. = 0.792)

2. ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนบ้านนาดี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงเป็นสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนบ้านนาดี โดยแยกเป็นรายด้าน พบว่า ในด้านการแสดงความสนใจทางการเมือง ร้อยละ 40.0 ประชาชนกลุ่มตัวอย่างให้ข้อเสนอแนะว่า ควรกระจายข้อมูลข่าวสารทางการเมืองให้ประชาชนได้รับรู้มากขึ้น และ ควรติดตามข่าวสารจากแหล่งที่เชื่อถือได้เพื่อการตัดสินใจที่มีข้อมูลสนับสนุนทางการเมือง ส่วนด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ร้อยละ 40.0 ประชาชนกลุ่มตัวอย่างให้ข้อเสนอแนะว่า ควรทำให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการคัดเลือกหรือสรรหาผู้นำที่ดีมาพัฒนาประเทศ และสุดท้าย คือ ด้านการให้ข้อมูลและรับข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ร้อยละ 40.0 ประชาชนกลุ่มตัวอย่างให้ข้อเสนอแนะว่า ควรให้ประชาชนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ชัดเจน และถูกต้องมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ (Keywords) : การมีส่วนร่วม, การเมือง, ประชาชน

Abstract

The purpose of this study is to 1) Study the level of political participation of the people Ban Na Dee-Muang 1 Nong Rakang Subdistrict-Nong Rakang Subdistrict Nong Rang Subdistrict Nong Rang Subdistrict Soon Province and 3). Presenting guidelines Development of political participation of Ban Nadi people Moo 1 Nong Rakang Subdistrict Sanom District Surin Province using a quantitative research model sample group namely Ban Nati People Moo 1 Nong Rakang Subdistrict Som District. Surin Number 246 People Selected using a multi stage sampling method (Multi Stage Sample) Use a questionnaire to collect data with a total confidence value of equal to 0. 848 Consciousness Analysis includes frequency percentage average and standard deviation t-(t-test) F (One-way ANOVA) In the event of a statistical significant difference, the double test with the Fisher's (Last Differentiation >LSD)

Citation : ณภัทร แผ่นจันทร์, สุรเกียรติ์ เงามาม, ปณิตดา สร้อยดอก, ชลิตา ทองแสง, และ สมรักษ์ อรุณรุ่งวัฒนา. (2568). การมีส่วนร่วม

ทางการเมืองของประชาชนบ้านนาดี หมู่ที่ 1 ตำบลหนองระฆัง อำเภอสวม จังหวัดสุรินทร์. *Administrative Journal for Local Development*, 4(1), 11–26. <https://doi.org/10.14456/ajfld.2025.2>

method is used to determine the significant level of the analysis: 059 Research Results Found 1. The level of political participation of the majority of the respondents were female-number 146 person accounted for 59.3-most of them were aged 61 year and older number 85 person accounted for 34.6 most of them were primary education levels 46 number-141 person 57.3 most of them were engaged in agricultural occupations number 147159 percent. 8 and most) Average income per alert The majority of the respondents had monthly average income less than Baht 137 percentage 55.7 percent respectively respectively The overall average of Ban Nadi Thai people is substantial. 470 Considering Ran, it was found that the average was the largest number 1 side and medium side average number 2 siden order of average from highest to least as follows the exercise of voting rights ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 0.470) Political information and information ($\bar{X} = 3.175$, D=-0.783)and Political Interests ($\bar{X} = 2.62-5$, D. =-0.792) Compare the level of political participation of the Bannati people by remembering personal factors found that the sample population of different sexes the political participation levels are not different: therefore reject the assumptions the sample population of different ages the political participation levels so accept the statistically significant assumptions at the level of 0. 05 different sample populations different political participation levels rejected the assumptions-different sample populations with different occupations-different political participation levels rejected the assumptions-populations have different average income per warning-different political participation levels therefore Yeo The significant assumption of the right at level 0.05 is therefore a given assumption. 3.Guidelines for the development of the political participation of Ban Nadi people In terms of political interest, it was found that 40 per cent. 0 The People's sample suggested that more political information should be distributed to the public and that information should be monitored from reliable sources for informed decisions, while 40 per cent of voting rights should be exercised. 0 People. The sampling group suggested that people should participate in selecting or recruiting good leaders to develop the country. Finally 40.0% of the respondents suggested that people should be more informed and accurate.

Keywords : Participation, Politics, people

บทนำ (Introduction)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ฉบับที่ 20 หมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย มาตรา 41 บัญญัติไว้ว่า “บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิ (1) ได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐ ตามที่กฎหมายบัญญัติ (2) เสนอเรื่องราวร้องทุกข์ต่อหน่วยงานของรัฐและได้รับแจ้งผลการพิจารณาโดยรวดเร็ว (3) ฟ้องหน่วยงานของรัฐให้รับผิดชอบเนื่องจากการกระทำหรือการละเว้นการกระทำของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ” และ หมวด 5

Citation : Paenjan, N., Ngaongam, S., Soidok, P., Thongsang, C., Arunrungwattana, S., (2025). Political participation of the

people at Ban Nadi Village No. 1Nong Rakhang Subdistrict, Sanom District, Surin Province. *Administrative*

Journal for Local Development, 4(1), 11–26. <https://doi.org/10.14456/ajfld.2025.2>

หน้าที่ของปวงชนชาวไทย มาตรา 50 (7) บัญญัติไว้ว่า “ไปใช้สิทธิเลือกตั้งหรือลงประชามติอย่างอิสระโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของประเทศเป็นสำคัญ” สอดคล้องกับ หมวด 16 ว่าด้วยการปฏิรูปประเทศ มาตรา 258 (1) ที่มุ่งเน้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง ตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักยอมรับในความเห็นทางการเมืองโดยสุจริตที่แตกต่างกัน และมุ่งเน้นให้ประชาชนใช้สิทธิเลือกตั้งและออกเสียงประชามติโดยอิสระ (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2560) มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561 – 2580 ที่มุ่งเน้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการนโยบายและการตัดสินใจต่าง ๆ ของภาครัฐ โดยใช้กลไกการตรวจสอบและรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน การมีส่วนร่วมทางการเมืองยังเชื่อมโยงกับการพัฒนาศักยภาพของประชาชนในด้านการศึกษาทางการเมือง การสนับสนุนการรู้เท่าทันข้อมูลข่าวสาร และการส่งเสริมการมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคม (ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี, 2561) นำไปสู่การส่งเสริมให้มีความตระหนักถึงการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศชาติ มุ่งเน้นในการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง หรือเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งในการรณรงค์การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ติดตามข่าวสารทางการเมือง การรับและให้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองแก่ผู้อื่น และการเข้าไปมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้อำนาจของหน่วยงานของรัฐ

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนส่วนใหญ่ มีการศึกษาหลัก ๆ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเลือกตั้ง 2) ด้านการติดตามข่าวสารการเมือง 3) ด้านการแสดงออกทางการเมือง 4) ด้านพรรคการเมือง (ศักดิ์ชัย จันทนา, พิระพงค์ ภัคคีรี และปะการัง ชื่นจิตร, 2564) เช่นเดียวกันกับการศึกษา การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามที่มีการศึกษาอยู่ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการให้ข้อมูลและรับข้อมูล 2) ด้านการรณรงค์ทางการเมือง 3) ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง 4) ด้านการแสดงความสนใจต่อกิจกรรมทางการเมือง 5) ด้านการมีบทบาทเคลื่อนไหวทางการเมือง (วรรณิ ปิงสกุลยานนท์, 2561) และยังพบว่ามีการศึกษาเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองไม้แดง อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรีที่มีการศึกษาทั้งหมด 3 ด้าน ด้วยกัน ได้แก่ 1) ด้านการมีส่วนร่วมสนใจทางการเมือง 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองระดับท้องถิ่น 3) ด้านการมีส่วนร่วมในการต่อสู้ทางการเมือง (ณัฐสุวัชร เสงี่ยม, 2560) ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงทำการสังเคราะห์ออกมาเป็นกรอบของการศึกษาอยู่ 3 ประเด็น ได้แก่ 1) ด้านการแสดงความสนใจทางการเมือง 2) ด้านการไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง 3) ด้านการให้ข้อมูลและรับข้อมูลข่าวสารทางการเมือง

บ้านนาดี หมู่ที่ 1 ตำบลหนองระฆัง อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์ เป็นหมู่บ้านที่ประชาชนส่วนใหญ่ติดตามข่าวสารทางการเมืองผ่านช่องทางโทรทัศน์ วิทยุ สื่อสังคมออนไลน์ และไปใช้สิทธิเลือกตั้งทุกครั้งที่มีการเลือกตั้งในทุกๆระดับ แต่ไม่ค่อยรวมตัวกันในการแสดงออกทางการเมือง หรือ เข้าร่วมการรณรงค์การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เนื่องจากประชาชนในหมู่บ้านมักจะใช้เวลาว่างในการทำเกษตรและพักผ่อน บางท่านก็ทำงานโรงงานจึงไม่มีเวลาในการรวมตัวกับบุคคลอื่น ประชาชนบ้านนาดี หมู่ที่ 1 ตำบลหนองระฆัง อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์ ควรได้รับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมือง เช่น กิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำให้ประชาชนสนใจและทำให้ประชาชนออกมาทำกิจกรรมร่วมกัน พร้อมกับมีการให้แต่ละท่านออกข้อเสนอแนะในการพัฒนาหมู่บ้านและประเทศชาติให้เจริญรุ่งเรืองขึ้น เพื่อที่ผู้นำชุมชนจะได้ทราบความคิดเห็นของประชาชน

Citation : ณภัทร แผ่นจันทร์, สุรเกียรติ เงามาม, ปนัดดา สร้อยดอก, ชลิตา ทองแสง, และ สมรักษ์ อรุณรุ่งวัฒนา. (2568). การมีส่วนร่วม

ทางการเมืองของประชาชนบ้านนาดี หมู่ที่ 1 ตำบลหนองระฆัง อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์. *Administrative Journal for Local Development*, 4(1), 11–26. <https://doi.org/10.14456/ajfld.2025.2>

และนำไปพัฒนาชุมชนให้มีความเจริญก้าวหน้ามากขึ้น (แผนพัฒนาหมู่บ้านนาดี หมู่ที่ 1 ตำบลหนองระซัง อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์, 2567)

ดังนั้น การวิจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนบ้านนาดี หมู่ที่ 1 ตำบลหนองระซัง อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์ เพื่อพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชน สู่การปฏิบัติอย่างยั่งยืน และด้วยเหตุผลความสำคัญจึงนับว่าเป็นความจำเป็นที่ต้องมีการวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนบ้านนาดี หมู่ที่ 1 ตำบลหนองระซัง อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์ เพื่อมุ่งศึกษาศักยภาพในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยชุมชนเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน แก้ไขปัญหาอุปสรรค ปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเพื่อความอยู่เย็นเป็นสุขของประชาชนในชุมชนอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนบ้านนาดี หมู่ที่ 1 ตำบลหนองระซัง อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนบ้านนาดี หมู่ที่ 1 ตำบลหนองระซัง อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนบ้านนาดี หมู่ที่ 1 ตำบลหนองระซัง อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์

การทบทวนวรรณกรรม (Literature Review)

แนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน

ณัฐสุวัชร เสงี่ยม (2560) ได้กล่าวว่าการมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง การที่บุคคลได้กระทำกิจกรรมที่มีอิทธิพลต่อการเมืองซึ่งมีผลกระทบต่อการกำหนดนโยบาย การตัดสินใจของรัฐบาลและต่อกระบวนการเลือกผู้บริหารประเทศ ทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม และการกระทำอาจเป็นไปได้ทั้งการกระทำที่มีการรวมกลุ่มเป็นทางการเมืองหรือไม่เป็นทางการเมือง ประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวก็ตาม

วรรณิ ปังสกุลยานนท์ (2561) ได้กล่าวว่าการมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนไม่ว่าจะเป็น บุคคลหรือกลุ่มบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง ไม่ว่าจะเป็นในทางตรงหรือทางอ้อม ในลักษณะของการร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ ในสิ่งที่มีผลกระทบต่อตนเองหรือชุมชนหรือเพื่อสร้างสรรค์ การกระทำด้วยความสมัครใจ มีความสนใจ มีอิสระไม่ถูกครอบงำ ปราศจากการบังคับ มีความเสมอภาคของสมาชิกในสังคมเพื่อมีส่วนร่วมในการคัดเลือกผู้ปกครองและการกำหนดนโยบายสาธารณะทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม

เพิ่มศักดิ์ วรรณิง, ณัฐวิทย์ บุณนาค, จตุพร บานชื่น (2559) ได้กล่าวว่าการมีส่วนร่วมทางการเมือง คือกิจกรรมต่างๆ โดยสมัครใจซึ่งสมาชิกในสังคมมีส่วนร่วมทางตรงและทางอ้อมในการเลือกผู้ปกครองประเทศ การกำหนดนโยบายสาธารณะ การลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การติดตามข่าวสาร การอภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การเข้าร่วมประชุม การบริจาคเงิน และการติดต่อกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ลักษณะของความกระตือรือร้นของการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองอาจจะพิจารณาได้จาก การสมัครเป็น

Citation : Paenjan, N., Ngaongam, S., Soidok, P., Thongsang, C., Arunrungwattana, S., (2025). Political participation of the people at Ban Nadi Village No. 1Nong Rakhang Subdistrict, Sanom District, Surin Province. *Administrative Journal for Local Development*, 4(1), 11–26. <https://doi.org/10.14456/ajfld.2025.2>

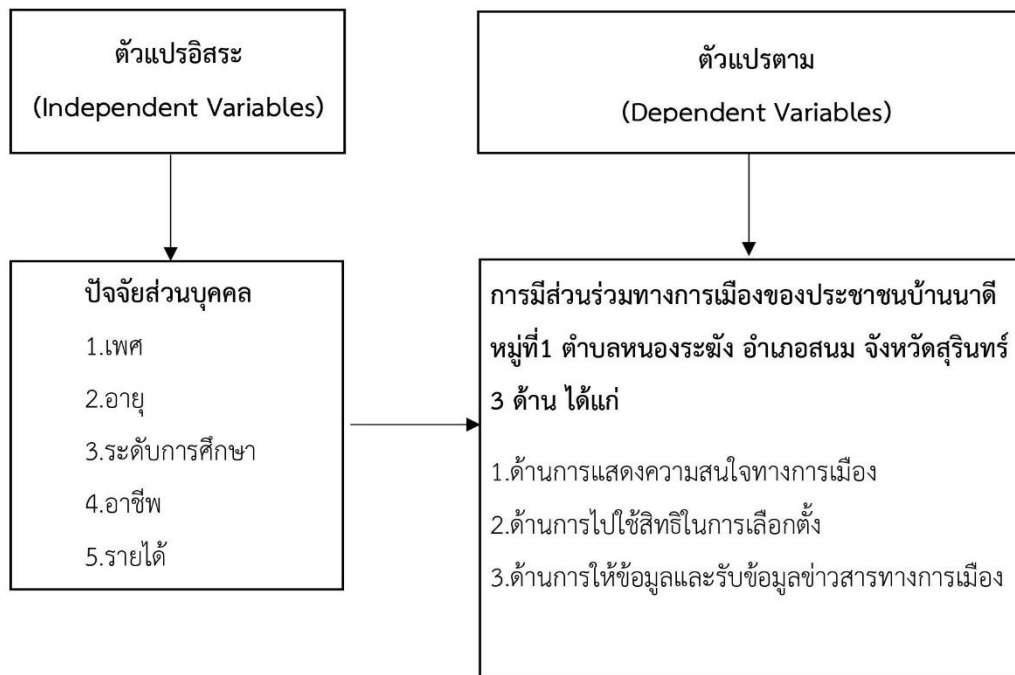

สมาชิกพรรคการเมือง การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง การแข่งขันเป็นเจ้าหน้าที่พรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ แต่ไม่รวมถึงกิจกรรมที่ไม่สมัครใจ

โสภา ยอดคีรี (2564) ได้กล่าวว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองได้ว่าเป็นการมีบทบาทของประชาชนต่อกิจกรรมในกระบวนการหรือขั้นตอนของสังคม ซึ่งภายใต้กระบวนการทางการเมืองแล้วนั้น การมีส่วนร่วมทางการเมือง จึงเป็นเป็นเรื่องของการใช้อำนาจที่แสดงบทบาทออกผ่านการกระทำในกิจกรรมสาธารณะต่างๆ ที่เห็นได้ชัดในกระบวนการนโยบายสาธารณะของประชาชนในฐานะพลเมืองของรัฐ ซึ่งการมีส่วนร่วมทางการเมืองมีลักษณะที่รวมกันสองประการ ได้แก่ (1) ต้องเป็นไปตามความสมัครใจและ (2) ต้องมีจุดมุ่งหมายเพื่อมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้มีอำนาจ นอกจากนี้ กิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองต้องเป็นไปตามที่ระบบการเมืองและกฎหมายกำหนดให้กระทำได้ หรืออาจใช้วิธีการที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมายก็ได้

กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework)

จากการทบทวนวรรณกรรม แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง คณะผู้วิจัยสามารถนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

Citation : ณภัทร แผ่นจันทร์, สุรเกียรติ เจางาม, ปนัดดา สร้อยดอก, ชลิตา ทองแสง, และ สมรักษ์ อรุณรุ่งวัฒนา. (2568). การมีส่วนร่วม

ทางการเมืองของประชาชนบ้านนาดี หมู่ที่ 1 ตำบลหนองระฆัง อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์. *Administrative Journal for Local Development*, 4(1), 11–26. <https://doi.org/10.14456/ajfld.2025.2>

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) รายละเอียด ดังนี้

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตบ้านนาดี หมู่ที่ 1 ตำบลหนองระฆัง อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์ ทั้งหมด จำนวน 640 คน ทั้งหมด 7 คุ้ม (สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง. 2567)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้ง อายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป จำนวน 246 คน จากจำนวนประชากรทั้งหมด 640 คน ได้มาโดยการคำนวณตามสูตรของยามาเน่ (Taro Yamane, 1973) และการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) เพื่อให้ได้จำนวนตัวอย่างมากน้อยตามสัดส่วน ซึ่งใช้ระดับค่าความเชื่อมั่นที่ 95 % นัยสำคัญ 0.05

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 จัดทำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล จากคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ เพื่อขออนุญาตต่อผู้ใหญ่บ้านนาดี หมู่ที่ 1 ตำบลหนองระฆัง อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างของประชาชนใน บ้านนาดี หมู่ที่ 1 ตำบลหนองระฆัง อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์

3.2 เตรียมความพร้อมของแบบสอบถาม ให้มีจำนวนเพียงพอกับจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลไปเสนอขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลต่อ พร้อมชี้แจงรายละเอียดของการดำเนินการศึกษาวิจัยและการดำเนินการเพื่อใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลให้ได้ครบตามจำนวนที่ต้องการ

3.3 นำแบบสอบถามไปทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยคณะผู้วิจัยลงไปเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูลคณะผู้วิจัยให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งกลับคืนทั้งหมดแล้วนำมาตรวจสอบความถูกต้องความสมบูรณ์ถ้ายังไม่สมบูรณ์คัดแบบสอบถามฉบับนั้นออกแล้วดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลใหม่จนครบจากนั้นจึงได้เริ่มทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามระเบียบวิธีการวิจัยที่เลือก ใช้ในครั้งนี้

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย นำผลของข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากแบบสอบถาม บันทึกเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อคำนวณหาค่าสถิติที่เลือกใช้เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
2. นำผลของข้อมูลบันทึกเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อคำนวณหาค่าสถิติที่เลือกใช้เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ เพื่อหาค่าทางสถิติ

3. นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในลักษณะตารางแสดงผลการวิเคราะห์พร้อมการแปลความหมาย โดยวิธีการพรรณนาตามค่าสถิติของแต่ละตารางข้อมูล

4.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์เสนอข้อมูลและใช้ค่าสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 สถิติหาคุณภาพของเครื่องมือ

1) สถิติหาค่าความสอดคล้องของแบบสอบถาม ใช้การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item – Objective Congruence : IOC) มีสูตรการคำนวณดังนี้ (สมบัติท้ายเรือคำ, 2553 : 107)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC	แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์
$\sum R$	แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
N	แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2) สถิติหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค ดังนี้ (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2553 : 94)

$$\text{สูตร } \alpha = \sqrt{\frac{\sum(x-\bar{x})^2}{n-1}}$$

เมื่อ α	คือ	ค่าความเที่ยงของเครื่องมือ
K	คือ	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
S_i^2	คือ	ความแปรปรวนของแต่ละข้อ
S_t^2	คือ	ความแปรปรวนของคะแนนรวม

4.2 สถิติพื้นฐาน

1) ค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร ดังนี้ (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2553 : 119)

$$\text{สูตร } P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ	P	คือ	ร้อยละ
	f	คือ	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
	n	คือ	จำนวนความถี่ทั้งหมด

Citation : ณภัทร แผ่นจันทร์, สุรเกียรติ เจางาม, ปนัดดา สร้อยดอก, ชลิตา ทองแสง, และ สมรักษ์ อรุณรุ่งวัฒนา. (2568). การมีส่วนร่วม

ทางการเมืองของประชาชนบ้านนาดี หมู่ที่ 1 ตำบลหนองระฆัง อำเภอสวนมอจิระสุนทร จังหวัดสุรินทร์. *Administrative Journal for Local Development*, 4(1), 11–26. <https://doi.org/10.14456/ajfld.2025.2>

2) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) โดยมีสูตรดังต่อไปนี้ (ชวลิต ชุกก่าแพง, 2550 : 48)

$$\bar{x} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	\bar{x}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของข้อมูลทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) โดยมีสูตร ดังนี้ (ชวลิต ชุกก่าแพง, 2550 : 50)

$$S.D. = \frac{\sqrt{\sum(x-\bar{x})^2}}{n-1}$$

เมื่อ	S.D.	คือ	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	\bar{x}	คือ	จำนวนข้อมูลจากประชากรทั้งหมด
	n	คือ	จำนวนข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

4) ค่า t (t-test one samples)

$$t = \frac{\bar{x} - \mu}{s/\sqrt{n}}$$

สูตร

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติ
	\bar{x}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	N	แทน	จำนวนผู้เรียน
	S	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	μ	แทน	ค่าคงที่หรือเกณฑ์ที่ต้องการทดสอบ

5) ค่า F (One - Way Anova)

$$F = \frac{msb}{msw}$$

สูตร

เมื่อ	F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F- test
	Msb	แทน	ค่าแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	Msw	แทน	ค่าแปรปรวนภายในกลุ่ม

ผลการวิจัย (Research Results)

1. ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีดังนี้ประชากรกลุ่มตัวอย่างของบ้านนาดี หมู่ที่ 1 ตำบลหนองระฆัง อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์ ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 59.3 ส่วนใหญ่มีอายุ 61 ปีขึ้นไป จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 34.6 ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 57.3 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 59.8 และส่วนใหญ่ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 55.7 ตามลำดับ

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนบ้านนาดี หมู่ที่ 1 ตำบลหนองระฆัง อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์ ตามด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง 3 ด้าน โดยภาพรวมจำแนกตามรายด้าน

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน				
บ้านนาดี หมู่ที่ 1 ตำบลหนองระฆัง อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์	\bar{X}	S.D.	แปลผล	อันดับที่
ด้านการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง	2.62	0.792	ปานกลาง	3
ด้านการไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง	4.58	0.375	มากที่สุด	1
ด้านการให้ข้อมูลและรับข้อมูลข่าวสารทางการเมือง	3.17	0.783	ปานกลาง	2
ภาพรวม	3.55	0.470	มาก	

ผลการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนบ้านนาดี หมู่ที่ 1 ตำบลหนองระฆัง อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 0.470) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ด้าน และมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 2 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง ($\bar{X} =$

4.58, S.D. = 0.375) ด้านการให้ข้อมูลและรับข้อมูลข่าวสารทางการเมือง (\bar{X} = 3.17, S.D. = 0.783) และด้านการแสดงความสนใจทางการเมือง (\bar{X} = 2.62, S.D. = 0.792)

2. สรุปภาพรวมผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนบ้านนาดี หมู่ที่ 1 ตำบลหนองระฆัง อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์

ตารางที่ 2 สรุปภาพรวมผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนบ้านนาดี หมู่ที่ 1 ตำบลหนองระฆัง อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์ ตามด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง 3 ด้าน ของประชาชนบ้านนาดี หมู่ที่ 1 ตำบลหนองระฆัง อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์ โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ตามมาตรฐานการมีส่วนร่วม ตามสมมติฐาน ที่ 1- 5

สมมติฐาน	ตัวแปรต้น	ค่าทดสอบ	ค่า Sig.	ผลการศึกษา	
				ยอมรับ	ปฏิเสธ
1	เพศ	t - test	0.874	-	✓
2	อายุ	F - test	0.004*	✓	-
3	ระดับการศึกษา	F - test	0.055	-	✓
4	อาชีพ	F - test	0.821	-	✓
5	รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	F - test	0.005*	✓	-

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 สรุปได้ว่า

1. ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่มีเพศแตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนบ้านนาดี หมู่ที่ 1 ตำบลหนองระฆัง อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนบ้านนาดี หมู่ที่ 1 ตำบลหนองระฆัง อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงเป็นสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน บ้านนาดี หมู่ที่ 1 ตำบลหนองระฆัง อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

4. ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพแตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนบ้านนาดี หมู่ที่ 1 ตำบลหนองระฆัง อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

5. ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน บ้านนาดี หมู่ที่ 1 ตำบลหนองระฆัง อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงเป็นสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนบ้านนาดี หมู่ที่ 1 ตำบลหนองระฆัง อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์ โดยแยกเป็นรายด้าน พบว่า

3.1 แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนบ้านนาดี หมู่ที่ 1 ตำบลหนองระฆัง อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์ ด้านการแสดงความสนใจทางการเมือง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อเสนอแนะด้านการแสดงความสนใจทางการเมือง ข้อที่มีระดับมากที่สุด คือ ควรกระจายข้อมูลข่าวสารทางการเมืองให้ประชาชนได้รับรู้มากขึ้น ร้อยละ 40.0 รองลงมา คือ ควรติดตามข่าวสารจากแหล่งที่เชื่อถือได้เพื่อการตัดสินใจที่มีข้อมูลสนับสนุนทางการเมือง ร้อยละ 40.0 ตามลำดับ และ สุดท้าย คือ ควรจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการเลือกนโยบายแต่ละพรรคการเมืองมากขึ้น ร้อยละ 20.0

3.2 แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนบ้านนาดี หมู่ที่ 1 ตำบลหนองระฆัง อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์ ด้านการไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อเสนอแนะด้านการแสดงความสนใจทางการเมือง ข้อที่มีระดับมากที่สุด คือ ควรทำให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการคัดเลือกหรือสรรหาผู้นำที่ดีมาพัฒนาประเทศ ร้อยละ 40.0 รองลงมา คือ ควรเลือกคนที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาบริหารประเทศ ร้อยละ 20.0 ควรได้ใช้สิทธิ์เลือกตั้งที่ตนเองมีให้เกิดประโยชน์ ร้อยละ 20.0 ตามลำดับ และ สุดท้าย คือ ควรเป็นผลดีต่อผู้ไปเลือกตั้งในการเลือกผู้นำ และมีส่วนร่วมประชาธิปไตย ร้อยละ 20.0

3.3 แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนบ้านนาดี หมู่ที่ 1 ตำบลหนองระฆัง อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์ ด้านการไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อเสนอแนะด้านการให้ข้อมูลและรับข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ข้อที่มีระดับมากที่สุด คือ ควรให้ประชาชนได้รับรู้ข้อมูลที่ชัดเจน และถูกต้องมากยิ่งขึ้น ร้อยละ 40.0 รองลงมา คือ ควรได้ทราบนโยบาย และ ความเคลื่อนไหวทางการเมือง ร้อยละ 20.0 ควรให้ประชาชนได้รับรู้ข่าวสารทางการเมืองว่าไปในทิศทางใด ร้อยละ 20.0 ตามลำดับ และ สุดท้าย คือ ควรให้ข้อมูลที่หลากหลาย ประชาชนสามารถพิจารณาการเลือกผู้นำ และนโยบายแต่ละพรรค ร้อยละ 20.0

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากผลการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน บ้านนาดี หมู่ที่ 1 ตำบลหนองระฆัง อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์ สามารถอภิปรายการศึกษาได้ดังต่อไปนี้ 1. ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนบ้านนาดี โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะประชาชนให้ความสนใจเกี่ยวกับการเมือง ติดตามข่าวของการเมืองในประเทศไทย และ ไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ โสภา ยอดศิริย (2564) พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในพัฒนาท้องถิ่น อำเภอมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2. ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนบ้านนาดี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า 2.1 ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนบ้านนาดี ทั้ง 3 ด้าน โดยรวมภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะในปัจจุบันประเทศไทยให้อิสระในการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับทุกเพศ ไม่ว่าจะชายหรือหญิงก็มีสิทธิ์ที่จะมีส่วนร่วมทางการเมืองได้ จึงทำให้การมีส่วนร่วมทางการเมืองของแต่ละเพศ ไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ศักดิ์ชัย จันทนา และคณะ (2564) พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลเป็ริง อำเภอ

Citation : ณภัทร แผ่นจันทร์, สุรเกียรติ์ เงามาม, ปณิตดา สร้อยดอก, ชลิตา ทองแสง, และ สมรักษ์ อรุณรุ่งวัฒนา. (2568). การมีส่วนร่วม

ทางการเมืองของประชาชนบ้านนาดี หมู่ที่ 1 ตำบลหนองระฆัง อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์. *Administrative Journal for Local Development*, 4(1), 11–26. <https://doi.org/10.14456/ajfld.2025.2>

บางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคล พบว่า เพศ ที่ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองโดยรวมไม่แตกต่างกัน 2.2 ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนบ้านนาดี โดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะแต่ละช่วงอายุมีการเข้าถึงสื่อการเมืองทางโซเชียลที่ไม่เท่ากัน เช่น ประชาชนที่อยู่ในช่วงอายุ 50 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่มักจะเข้าไม่ถึงสื่อการเมืองทางโซเชียล แต่ช่วงอายุ 18 – 49 ปี สามารถเข้าถึง ติดตามข่าวสาร และแสดงความคิดเห็นทางการเมืองในโลกโซเชียลได้ จึงทำให้การมีส่วนร่วมทางการเมืองในแต่ละช่วงอายุนั้นแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ศักดิ์ชัย จันทนา และคณะ (2564) พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลเป็ริง อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคล พบว่า อายุ ที่ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 2.3 ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาแตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนบ้านนาดี โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสังคมไทยไม่ได้ตีกรอบให้กับคนที่เรียนจบในระดับประถม มัธยมต้น ห้ามมีส่วนร่วมทางการเมือง ฉะนั้นไม่ว่าจะจบในระดับการศึกษาไหนก็สามารถมีส่วนร่วมทางการเมืองได้เท่าเทียมกับคนที่จบในระดับสูงๆ จึงทำให้การมีส่วนร่วมทางการเมืองของคนจบแต่ละระดับการศึกษา ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ของ ณัฐสุวัชร เส็งกิ่ง (2560) พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองไม้แดง โดยจำแนกตามระดับการศึกษา ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองไม้แดงที่มีระดับการศึกษา ต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน 2.4 ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนบ้านนา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะอาชีพไม่ได้มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ไม่ว่าจะประกอบอาชีพอะไรก็มีสิทธิ์ในการมีส่วนร่วมทางการเมืองได้ ดังนั้นจึงทำให้การมีส่วนร่วมทางการเมืองของแต่ละอาชีพ ไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ โสภกา ยอดศิริ (2564) พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองโดยรวมไม่แตกต่างกัน 2.5 ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนบ้านนาดี หมู่ที่ 1 ตำบลหนองระฆัง อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะประชาชนที่มีรายได้สูงๆส่วนใหญ่มักจะไปทำงานบริษัท หรือโรงงาน ทำให้ไม่ค่อยติดตามข่าวสารการเมือง ส่วนประชาชนที่มีรายได้ไม่แน่นอนส่วนใหญ่มักจะประกอบอาชีพเกษตรกร ทำให้มีเวลาว่างในการติดตามข่าวสารการเมือง และเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง ดังนั้นจึงทำให้การมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ โอภาส จิตรระยนต์ (2565) พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนสนิม จังหวัดชลบุรี โดยจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3. แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนบ้านนาดี โดยแยกเป็นรายด้าน พบว่า ในด้านการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ร้อยละ 40.0 ประชาชนกลุ่มตัวอย่างให้ข้อเสนอแนะว่า ควรกระจายข้อมูลข่าวสารทางการเมืองให้ประชาชนได้รับรู้มากขึ้น และ ควรติดตามข่าวสารจากแหล่งที่เชื่อถือได้เพื่อการตัดสินใจที่มีข้อมูลสนับสนุนทางการเมือง ส่วนด้านการไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง ร้อยละ 40.0 ประชาชนกลุ่มตัวอย่างให้ข้อเสนอแนะว่า ควรทำให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการคัดเลือกหรือสรรหาผู้นำที่ดีมาพัฒนาประเทศ และ

Citation : Paenjan, N., Ngaongam, S., Soidok, P., Thongsang, C., Arunrungwattana, S., (2025). Political participation of the

people at Ban Nadi Village No. 1Nong Rakhang Subdistrict, Sanom District, Surin Province. *Administrative Journal for Local Development*, 4(1), 11–26. <https://doi.org/10.14456/ajfld.2025.2>

สุดท้าย คือ ด้านการให้ข้อมูลและรับข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ร้อยละ 40.0 ประชาชนกลุ่มตัวอย่างให้ข้อเสนอแนะว่า ควรให้ประชาชนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ชัดเจน และถูกต้องมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่เพียงแต่เป็นสิทธิของประชาชน แต่อย่างเดียวกวไกลที่สำคัญในการพัฒนาประชาธิปไตยและความเป็นธรรมในสังคม การส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นในการสร้างสังคมที่เข้มแข็งและยั่งยืน

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากการศึกษายังพบอีกว่าประชาชนบ้านนาดี หมู่ที่ 1 ตำบลหนองระฆัง อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองพบว่า ด้านการไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง นั้นอยู่ในระดับ มากที่สุดแล้ว ส่วนด้านการแสดงความสนใจทางการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง และด้านการให้ข้อมูลและรับข้อมูลข่าวสารทางการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นดังนั้นภาครัฐควรสนับสนุนและส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองให้มากยิ่งขึ้น

1.2 จากการศึกษาพบว่าประชาชนบ้านนาดี หมู่ที่ 1 ตำบลหนองระฆัง อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์ ประชาชนค่อนข้างมีความสนใจในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองใน ด้านการแสดงความสนใจทางการเมืองและ ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้งและสุดท้ายคือ ด้านการให้ข้อมูลและรับข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ดังนั้นภาครัฐควรสนับสนุนและส่งเสริมให้ประชาชนมากขึ้นกว่าเดิม

1.3 ประชาชนควรมีส่วนร่วมในการนำเสนอนโยบายที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น และควรเสนอนโยบายที่มีการนำหลักการที่ เกี่ยวกับการเมืองการปกครองไปประยุกต์ใช้ในการจัดตั้งเป็นนโยบายพรรคของนักการเมือง

1.4 ประชาชนควรมีหน่วยงานติดตามตรวจสอบ การดำเนินงานของนักการเมืองเพื่อจะได้ ทราบถึงความเคลื่อนไหวและสะดวกในการติดตามผลงานของนักการเมือง ที่เคยให้ไว้ตามนโยบาย และหน่วยงานที่ตั้งขึ้นควรอยู่ในชุมชน เพื่อความสะดวกของประชาชนในชุมชนในการมาติดต่อหรือ ประสานงานในด้านต่าง ๆ ระหว่างนักการเมืองกับประชาชน

1.5 นักการเมืองควรมีกิจกรรม หรือโครงการเพื่อประชาชนในชุมชน ได้ทราบถึงความ เคลื่อนไหวทางการเมือง หรือเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับสิทธิทางการเมืองของประชาชน ซึ่งจะเป็นการ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักการเมืองกับประชาชน

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการประสานงานระหว่างผู้นำชุมชนและทีมงานวิจัยเกี่ยวกับเอกสารข้อมูลข้อมูลของประชาชนในพื้นที่อย่างครบถ้วนสมบูรณ์เพื่อในพร้อมต่อการลงพื้นที่

2.2 ควรศึกษาข้อมูลของหมู่บ้านเพื่อให้ง่ายต่อการลงพื้นที่

2.3 ควรมีการจัดระเบียบเส้นทางในการเดินสำรวจข้อมูล กำหนดตำแหน่งสำคัญในการลงพื้นที่

2.4 ควรจัดแบบสอบถามที่มีความเข้าใจที่ง่ายต่อประชาชนที่ไม่เข้าใจในคำถามเพื่องานต่อการลงพื้นที่เพื่อให้ประชาชนเกิดความเข้าใจต่อข้อคำถาม

Citation : ณภัทร แผ่นจันทร์, สุรเกียรติ เจางาม, ปนัดดา สร้อยดอก, ชลิตา ทองแสง, และ สมรักษ์ อรุณรุ่งวัฒนา. (2568). การมีส่วนร่วม

ทางการเมืองของประชาชนบ้านนาดี หมู่ที่ 1 ตำบลหนองระฆัง อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์. *Administrative Journal for Local Development*, 4(1), 11–26. <https://doi.org/10.14456/ajfld.2025.2>

เอกสารอ้างอิง (References)

- กันต์ญาณัฐ อัสฎวารพัฒน์. (2560). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของสตรีในเขตอำเภอเมืองทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์]. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต.
- นิพล ปานบัว. (2567). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนกรณีศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายอำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยสยาม.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. (2560, 6 เมษายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. 134. 40 ก. 11-17.
- วรรณิ ปิงสกุลยานนท์. (2561). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ศักดิ์ชัย จันทนา, พีระพงศ์ ภัคศิริ และปะการัง ชื่นจิตร. (2564). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลเป็ริงอำเภอบางป้อ จังหวัดสมุทรปราการ* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- โสภา ยอดศิริย์. (2564). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นอำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยสยาม.
- โอภาส จิตรระยนต์. (2565). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนสนิมคม จังหวัดชลบุรี* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาลัยบูรพา.

